

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Socioloxía urbana e ordeamento do territorio		Código	615G01306
Titulación	Grao en Socioloxia			
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuadrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	García Docampo, Manuel	Correo electrónico	manuel.garcia.docampo@udc.es	
Profesorado	Calo García, Estefania	Correo electrónico	estefania.calo@udc.es	
	García Docampo, Manuel		manuel.garcia.docampo@udc.es	
Web	http://www.sociologia.udc.es			
Descrición xeral	Trátase de coñecer as variables e características da relación dos seres humanos co seu entorno físico. Ese coñecemento irá dende a historia do estudo disciplinar sobre esa materia, ata a posibilidade de intervir nesa relación. Elo levará á necesidade de adquirir as habilidades, destrezas e coñecementos que permitan participar nos procesos de planeamento urbanístico e de ordenación do territorio			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A4	Relaciones entre la población, los recursos y medio ambiente en su movimiento y estructura; y el estudio de las técnicas y métodos del análisis demográfico.
A12	Conocimiento de la especie humana a través de la cultura, parentesco y hábitat con especial atención a los pueblos preindustriales.
A18	Capacidades en evaluar los proyectos de políticas públicas y de intervención social, así como sus resultados.
A32	Capacidades en contribuir al diseño de políticas públicas orientadas a abordar problemas sociales.
B14	Trabajo en un equipo de carácter interdisciplinar.
B16	Sensibilidad hacia temas medio ambientales.
B20	Conocimiento de otras culturas y costumbres.
B24	Habilidades para contextualizar e identificar los actores clave en cada situación.
B25	Capacidades para relacionar los conocimientos de la sociología y de otras disciplinas afines.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Capacidad y habilidad para elaborar e interpretar indicadores sociales		A12	B24
		A32	B25
Diseñar políticas públicas en materia de ordenación territorial y urbanismo		A12	B14
		A18	
		A32	
Capacitar para analizar la relación entre población, recursos y medio ambiente		A4	B20
			B24
Análizar el impacto ambiental de infraestructuras, sistemas generales y urbanismo		A4	B16
		A18	

Contidos	
Temas	Subtemas

A análise empírica do territorio	A Socioloxía do territorio As variables intervintes As metodoloxías e ferramentas de análise A intervención no territorio
Historia da poboación e dos asentamentos	Evolución histórica
Relación dos seres humanos coa súa contorna	O territorio coma construto social. As ciencias do territorio. As categorías do territorio.
Estrutura territorial	O estudo da estrutura territorial As divisións político administrativas A estrutura territorial de natureza socioeconómica As entidades territoriais de natureza urbanística
Os tecidos urbanos	Evolución dos tecidos Descomposicións analíticas da cidade Valor e función do solo Elementos simbólicos
Situación do rural	Perspectiva ecolóxica` Perspectiva social Perspectiva cultural

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba de resposta breve	A4 A12 A18 A23 A32 B14 B16 B20 B24 B25	5	40	45
Sesión maxistral	A4 A12 A18 A23 A32 B14 B16 B20	20	20	40
Lecturas	A4 A12 A18 A32 B14 B16 B20	3	9	12
Discusión dirixida	A23 A32 B16 B20 B24 B25	9	9	18
Traballos tutelados	A18 A23 A32 B14 B16 B20 B24 B25	1	3	4
Estudo de casos	A4 A12 A32 B16 B25	7	14	21
Proba obxectiva	A4 A12 A18 A32 B14 B16 B20 B24 B25	1	7	8
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba de resposta breve	En cada tema realízase un breve control que permite medir o nivel de capacitación do alumnado
Sesión maxistral	Cada un dos temas será exposto inicialmente en clase polo profesor. Ademais da exposición xeral do tema, na sesión insístese nos conceptos que, da avaliación das probas de resposta breve, tirase a conclusión de que é precisa unha especial atención por parte do alumnado.
Lecturas	De cada tema suxeríranse lecturas que permitan cubrir ou complementar os obxectivos e competencias que se definan para cada un

Discusión dirixida	Todos os temas requiren dunha análise crítica por parte dos/as alumnos/as. Estas realizaranse na aula, en clase, e sobre parámetros previamente marcados como orientativos
Traballos tutelados	Trátase dun ou varios traballos temáticos sobre os contidos do programa.
Estudo de casos	Trátase dunha de casos ilustrativos das diferentes temáticas tratadas. Ditos casos serán elaborados, en aula, na rúa, en aula informática, etc., dependendo do caso.
Proba obxectiva	O elemento fundamental de avaliación virá definido por unha proba obxectiva, a modo de exame final.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos Sesión maxistral Proba de resposta breve Lecturas Discusión dirixida Proba obxectiva Traballos tutelados	A atención personalizada ten dúas compoñentes complementarias. Dunha banda, a atención personalizada individual, que se realizará en horario de titoría, de forma presencial, ou ben, polo procedemento das titorías virtuais. Doutra banda, outra liña de atención é de carácter grupal, na que cada alumna/o expón, en grupo e en clase, os atrancos e eibas pra adquirir as habilidades e competencias previstas.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A4 A12 A32 B16 B25	Asistir e participar no estudo de caso.	2
Proba de resposta breve	A4 A12 A18 A23 A32 B14 B16 B20 B24 B25	Trátase de realizar un exercicio breve referido a cada un dos temas ou, eventualmente, subtemas. Estas probas consistirán na resolución de exercicios ou supostos teórico-prácticos.	40
Lecturas	A4 A12 A18 A32 B14 B16 B20	A realización das lecturas avalíase directa e indirectamente. A fundamental é esta última, a través das probas de resposta breve e a proba obxectiva. Directamente só computa nunha mínima parte.	1
Discusión dirixida	A23 A32 B16 B20 B24 B25	A participación nas actividades de discusión crítica computa ata nun 2%	2
Proba obxectiva	A4 A12 A18 A32 B14 B16 B20 B24 B25	Prueba de carácter global, consistente nun exercicio escrito sobre unha serie de cuestións do temario.	45
Traballos tutelados	A18 A23 A32 B14 B16 B20 B24 B25	Explícanse en clase as características de cada traballo	10

Observacións avaliación

A eventual existencia de traballos voluntarios poderá complementar a nota a maiores do establecido nesta guía.

O curso divídese en dúas partes. Ao final da primeira parte, farase unha proba obxectiva parcial.

O alumnado que non teña superada a materia polo sistema de probas, traballos, discusións, realizadas ao longo do curso. poderá presentarse tanto na convocatoria ordinaria de xuño como na de xullo, a unha proba obxectiva, do conxunto do temario, na que se inclúen cuestións de todas as metodoloxías referidas.

Fontes de información

Bibliografía básica	Camarero, L. 1993. Del éxodo rural al éxodo urbano. Ocaso y renacimiento de los asentamientos rurales en España. Madrid: Ministerio de Agricultura, Pesca Y Alimentación. García Docampo, M. 2003. A construción social do territorio galego. Santiago de Compostela: TresCtres Godall, B. 1977. La economía de las zonas urbanas. Madrid: IEAL Gómez Benito, C. 1995. Políticos, burócratas y expertos. Un estudio de la política agraria y la sociología rural en España (1936-1959). Madrid: Siglo XXI. Miralbés Bedeira, R. 1984. Galicia en su realidad geográfica. A Coruña: Fundación Pedro Barrié de la Maza. Montero Vallejo, M. 1996. Historia del Urbanismo en España. Madrid: Cátedra Precedo Ledo, A. 1994. Desenvolvemento territorial e planificación comarcal. Xunta de Galicia: Santiago de Compostela. Racionero, L. 1978. Sistemas de Ciudades y Ordenación del Territorio. Madrid: Alianza Editorial Rodríguez González, R. 1997. La urbanización del espacio rural en Galicia. madrid: Oikus-Tau Sánchez Goyanes, E. (Comp.). 1993. Sistema urbanístico español. Madrid: Paraninfo. Souto González, R. 1988. Xeografía Humana. Vigo: Galaxia. Villares, R. 1997. Historia de Galicia. Madrid: Alianza Editorial
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías